

Invånarinitiativ – Borgå

Försök med tillfälliga farthinder på Kyrkogatan sommaren 2026

Borgå

Initiativet skapat i tjänsten Invånarinitiativ.fi 27.4.2026

Publiceringsdatum för initiativet 29.4.2026

BAKGRUND

Gamla stan i Borgå är ett värdefullt och historiskt betydande bostadsområde som ingår i byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY). Under årens lopp har man för området fattat flera beslut i syfte att lugna ner trafiken. Man har till exempel anlagt gågator och gårdsgator. Kyrkogatan är officiellt en gårdsgata där fotgängare enligt lag ska lämnas företräde och motorfordon är skyldiga att väja för fotgängarna.

I praktiken är situationen dock den motsatta: Kyrkogatan fungerar som genomfartsled för trafiken från flera olika stadsdelar till Borgå centrum, och fordonens hastigheter överskrider klart både hastighetsbegränsningen på gårdsgatan och den regionala hastighetsbegränsningen på 15 km/h i Gamla stan. Fotgängarna – särskilt barn, de äldre och turister – måste i praktiken väja för fordon som kör för fort, trots att de enligt lagen har företräde.

Denna situation är ohållbar både juridiskt och med tanke på trafiksäkerheten. Det är skäl att betona att förare av fordon har en lagstadgad skyldighet att känna till och följa vägmärken och trafikregler. Fotgängare – såsom minderåriga barn – har inte samma skyldighet och inte heller alltid möjlighet att känna till alla vägmärken eller förstå sina egna rättigheter i trafiken.

UPPTÄCKTA PROBLEM

1. Fortkörning och genomfartstrafik. Backen på Kyrkogatan används systematiskt som genväg från andra delar av staden till centrum. Fordonen kör klart snabbare än den tillåtna hastigheten på 15 km/h, vilket är särskilt farligt i en trång gatumiljö där fotgängare dominerar.
2. Säkerhetsrisk för fotgängare. Statusen som gårdsgata uppnås i praktiken inte. Fotgängarna måste väja för fordonen, vilket är särskilt problematiskt för barn, de äldre och turister. Olycksrisken är påtaglig.
3. Störningar på kvällar och nätter. Invånarnas livskvalitet och områdets dragningskraft som turistmål försvagas av ökande trafik och servicekörningar samt av ett alltmer aggressivt körbeteende under sena kvälls- och nattimmar.
4. Långsiktig lösning saknas. Problemet har identifierats redan för flera årtionden sedan, men verkställandet av de beslut som redan fattats har varit bristfälligt. Staden har fattat beslut (bland annat försöket med gårdsgata 2011, ibruktage 2012) som dock inte följts i praktiken.

INITIATIVETS INNEHÅLL

Jag föreslår att Borgå stad under sommaren 2026 på försök inför tillfälliga trafikarrangemang på Kyrkogatan i syfte att lugna ner trafiken och lösa de problem som beskrivits ovan.

Jag föreslår att Borgå stad:

1. Anlägger fem (5 st) tillfälliga farthinder av gummi i backen på Kyrkogatan för sommarsäsongen 2026 (uppskattningsvis från maj till slutet av augusti).
2. Följer upp hur farhindren påverkar mängden genomfartstrafik, fordonens hastigheter samt trygghetskänslan hos invånarna och besökarna under försöksperioden.

3. Efter försöksperioden tillsammans med invånarna och intressentgrupperna bedömer effekterna av farthindren och fattar beslut om eventuell fortsatt användning av dem eller om permanenta lösningar för att lugna ner trafiken på Kyrkogatan och andra gågator, till exempel på Ågatan.

MOTIVERING

Tillfälliga farthinder av gummi är en kostnadseffektiv lösning, och de är lätta att anlägga och avlägsna. De förutsätter varken omfattande byggarbeten eller permanenta ändringar i gatumiljön. Genom försöket får man konkret information om huruvida farthindren minskar genomfarten och fortkörningen samt om de förbättrar fotgängarnas säkerhet.

Liknande lösningar har framgångsrikt använts i historiska områden i andra städer i Finland. Försöket ger staden värdefull information för planering av långsiktiga trafiklösningar utan att man behöver binda sig till permanenta ändringar.

Bakgrunden till initiativet är en bred invånardialog som ägde rum 23.4.2026 på ett möte anordnat av Borgå stad. Frågan behandlades ur olika perspektiv, såsom med tanke på trafiksäkerhet, boendetrivsel och myndigheter. Vid mötet nåddes en gemensam syn på att snabba, småskaliga försök kunde vara ett bra sätt att komma i gång.

BEGÄRAN TILL STADEN

Jag begär att Borgå stad så snart som möjligt behandlar detta invånarinitiativ och informerar initiativtagaren om de åtgärder staden tänker vidta.

Trafiksäkerheten på Kyrkogatan och i Gamla stan i Borgå är en fråga som berör många av invånarna, företagarna och besökarna i området. Jag hoppas på att staden tar tillfället i akt och förbättrar områdets säkerhet och trivsel på ett konkret och mätbart sätt.

Ytterligare information

Länk till dokumenten: <https://flic.kr/s/aHBqjCS7of>